

Birkaç saat önce TopCoder'ın algoritma sınavlarından birine ilk defa katıldım, 75 dakika içinde verilen üç problemi çözüyor ve bir *rating* alıyorsunuz. Pek iyi geçmedi.

Çabuk düşünen biri değilim, olmaya da çalışmadım, sınavları -hele böyle süresi belli olanları- ölçme konusunda pek faydalı bulmuyorum, zaten pek becerebildiğim de söylenemez ama alternatifi de yok gibi, demokrasinin kötüler içindeki en iyi olması gibi, sınav da değerlendirme yolları arasında kötünün iyisi. Kimse kimsenin bir konuda ne kadar başarılı olacağını %100 ölçemez, ancak sınavlar bir fikir verebilir. Neyi ölçtüğüne dikkat ederseniz tabi.

Bizim sınavın da, online olmasından dolayı hilesi mevcut. Puanı çözümü ne kadar hızlı bulduğunuza göre aldığınızdan dolayı, eğer ikinci bir kullanıcı açıp çözümü oradan kopyala/yapıştır'la gönderirseniz puanınız daha yüksek olabiliyormuş. Online sınavların genel olarak *cortladığı* yer de budur, eğer iki kullanıcı açma imkanı varsa, sınavın sıhhati pek iyi olmaz.

Pek önemli değil, zaten bir noktada kendimi ölçmek için giriştim, işyerindekiler mesela COM'la .NET'i aynı şey sanan salak müdür bu sınavlara göre karar verecek olursa, *siz kaybettiniz* der kendimize başka iş bakarız.

Konuyu üniversite sınavına getirsem mi karar veremedim. O sınavın artık kişiye mahsus kitapçıkla yapılması beni şaşırtmıştı, ancak bunun hile sebebi olacağını da düşünmedim, sınavı yapanla değerlendiren aynı kurum olduğuna göre, böyle *şifre koymakla* falan değil, pratik olarak sorgulanması pek mümkün olmayan nihai sonuçları değiştirerek yapar *ne gerekiyorsa*. Bu zaten *legal* olarak da, istihbarat kurumlarının istediği yere adam sokması için kullanılır, yoksa siz MIT'in elemanlarının üniversite sınavına girdiğini mi düşünüyordunuz? O sebeple yaygaranın kaynağını şifreden çok, ÖSYM başkanının bıyığı olarak görmek eğilimindeyim, bıyıksız olsa her şey çok farklı olabilirdi.

Hayatımda önemli sınavlara girdikten ve bazılarında başarılı, bazılarında başarısız olduktan sonra, hayatımın pek de bu sınavlara bakarak değerlendirilemeyeceğine karar verdim. Başarılı olmak, olmamaktan daha iyi olabilir ama bazen başarısı insanı öyle hapseder ki nefes alamaz.

Okuduğum okullarda, etrafımdaki insanlar genellikle büyük sınavlarda benden başarılı olmuş insanlardı. Ortaokuldan beri takip ediyorum, adam dereceyle Fen Lisesine girmiş, dereceyle üniversiteye girmiş falan... Hayata bakışı o kadar dar ki, sırtında şaklayan bir kırbaç olmayınca rahatsız hissediyor. Hiç alakası olmadığı halde, puanı yüksek diye bilgisayar okuyor, sevmiyor, hayatı boyunca da sevmeyecek, onun için sadece bir iş olacak, benim yirmi dakikada yazdığım programı on dakikada yazıyor ama geri kalan on dakikada ağzını açıp televizyon seyrediyor. Yani, şimdi, başarılı olmuş, aferin de, so what?

İnsan başarısızlığıyla olduğu kadar, başarısıyla da imtihan edilir; bazen sınavları kazanmak kaybetmekten kötüdür. Bilhassa insanın nereye gittiğinden haberi yoksa, önüne çıkan sınavlarda başarılı olmaktan başka derdi yoksa, bir de bakar ki, sevmediği, ilgilenmediği, kendisini heyecanlandırmayan bir dünyası olmuş. Bunu kaybedene de, kazanana da anlatmak zordur ama insanın ömrü ve başarısı bir nefesten ibarettir.